

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ
ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

КЕАҚ «АХМЕТ БАЙТҰРСЫНҰЛЫ АТЫНДАҒЫ
ҚОСТАНАЙ Өңірлік Университеті»

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

*«ҚАЗІРГІ БІЛІМ БЕРУДЕГІ
ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР:
СТРАТЕГИЯСЫ, МІНДЕТТЕРІ, ЕНГІЗУІ»*

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК КОНФЕРЕНЦИЯ

МАТЕРИАЛДАРЫ

I КІТАП

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

МАТЕРИАЛЫ

МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ

*«ИННОВАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ
В СОВРЕМЕННОМ ОБРАЗОВАНИИ:
СТРАТЕГИЯ, ЗАДАЧИ, ВНЕДРЕНИЕ»*

I КНИГА

Қостанай қ., 2024 ж.

УДК 37.02
ББК 74.00
А 46

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ/ РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Куанышбаев Сеитбек Бекенович, география ғылымдарының докторы, доцент, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, Қазақстан; **Жарлыгасов Женис Бахытбекович**, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры; **Скударева Галина Николаевна**, педагогика ғылымдарының докторы, доцент, Ресейлік Мәскеу облысындағы Мемлекеттік жоғары білім беру ұйымы «Мемлекеттік гуманитарлық-технологиялық университеті» ректоры, педагогика кафедрасының меңгерушісі, Ресей; **Березнова Елена Викторовна**, педагогика ғылымдарының докторы, Ресей Сыртқы істер министрлігінің Мәскеу мемлекеттік Халықаралық қатынастар институтының (университет) профессоры; **Есіркепова Кенжегүл Қабылғазықызы**, филология ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институтының директоры; **Сюндикова Данагуль Жаппасбаевна**, педагогикалық білім магистрі, Қостанай облысы әкімдігінің білім басқару басшысының орынбасары; **Калимжанова Роза Лаиковна**, PhD докторы, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының меңгерушісі; **Утегенова Бибикуль Мазановна**, педагогика ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Смаглий Татьяна Ивановна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің, педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Жетписбаева Айсылу Айратовна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы.Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

«Қазіргі білім берудегі инновациялық технологиялар: стратегия, міндеттер, енгізу»: 2024 жылдың 23 ақпандағы Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. I Кітап. – Қостанай: А.Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2024. – 1404 б. = «Инновационные технологии в современном образовании: стратегия, задачи, внедрение»: Материалы международной научно-практической конференции, 23 февраля 2024 года. I Книга. – Костанай: Костанайский региональный университет имени А.Байтұрсынұлы, 2024. – 1404 с.

ISBN 978-601-356-350-3

Жинаққа «Қазіргі білім берудегі инновациялық технологиялар: стратегия, міндеттер, енгізу» атты Алтынсарин оқулары халықаралық ғылыми- тәжірибелік конференция материалдары енгізілген.

Жинақта Алтынсарин оқуларының «Қазіргі білім берудегі инновациялық технологиялар: стратегия, міндеттер, енгізу» атты Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының материалдары жарияланған. Онда білім беруді дамытудың жалпы бағыттары мен тенденцияларын айқындалып, сондай-ақ қолжетімділік пен инклюзивтілікті қамтамасыз ету, барлық деңгейлердегі мазмұнның құндылық аспектісін өзектендіру, білім беру ұйымдарында ашықтық пен ынтымақтастық ахуалын құру, білім беруді дамыту мен психологиялық-педагогикалық қолдаудың инновациялық форматтары мен тиімді тәжірибелерін енгізу, педагогикалық ғылым мен практиканы интеграциялау қарастырылған.

Конференция материалдары қазіргі білім беру контекстіндегі Ы.Алтынсариннің педагогикалық мұрасының өзектілігін, оқытудың гуманистік теориясының ғылыми негіздерін, қазіргі педагогикалық білім берудегі ғылым мен практиканың өзара байланысы мәселесін шешу жолдарын, интегративті жүйе ретіндегі кәсіпке дейінгі педагогикалық білім берудің маңыздылығын, цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, педагогтардың инновациялық қызметке психологиялық-педагогикалық дайындығын қалыптастыру технологияларын енгізу ерекшеліктерін талқылауға арналған.

Бұл жинақтың материалдарын ғалымдар, жоғары оқу орындары мен колледж оқытушылары, мектеп мұғалімдері мен мектепке дейінгі тәрбиешілер, педагог-психологтар, магистранттар мен студенттер пайдалана алады.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Инновационные технологии в современном образовании: стратегия, задачи, внедрение», определяющие общие направления и тенденции развития образования, такие, как обеспечение доступности и инклюзивности, актуализация ценностного аспекта содержания на всех уровнях, создание в организациях образования атмосферы открытости и сотрудничества, разработка и внедрение инновационных форматов и эффективных практик психолого-педагогического сопровождения, интеграция педагогической науки и практики.

Материалы Конференции посвящены обсуждению актуальности педагогического наследия Ы.Алтынсарина в контексте современного образования, научных основ гуманистической теории обучения, способов решения проблемы взаимосвязи науки и практики в современном педагогическом образовании, значения допрофессионального педагогического образования как интегративной системы, особенностей внедрения технологий формирования психолого-педагогической готовности педагогов к инновационной деятельности с использованием цифровых ресурсов.

Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

УДК 37.02
ББК 74.00

© Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2024
© Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2024

положительного нравственного примера, тогда как нравственный проступок, имея лишь эгоистическую направленность, служит в качестве отрицательного нравственного примера. [3]

В связи с этим очень важно приучить подростков нравственному контролю и нравственной оценке своего поведения. Это поможет нравственному регулированию своего поведения. С этой целью можно провести нравственный анализ поведения других людей, нравственный анализ поведения литературных героев, произведений искусства, окружающих людей, самих подростков и т.д. Это поможет выявить существенное различие между нравственным поступком, когда личность отдаёт себе отчёт в том, что она делает добро, или же, во всяком случае, не делает зла, и проступком, когда человек сознательно или преднамеренно совершает зло.

Во всяком случае, в результате проведения аналогичных нравственных анализов подросток осознаёт существенное различие между нравственным поведением и безнравственным поведением, между антонимическим смыслом таких нравственных категорий как добро и зло, истина и ложь, прекрасное и безобразное и т.д. Не осознавая различия между положительным и отрицательным в нравственном поведении, личность не может регулировать и оценивать свое нравственное поведение. [4]

Таким образом, успешное воспитание зависит так же и от методики формирования нравственного сознания и поведения, она должна включать в своё содержание методику предъявления нравственных требований, ибо правильная постановка требований, как по форме, так и по содержанию способствует формированию положительных нравственных качеств. Как процесс соблюдения дисциплины, так и процесс учения во многом зависят от умения учителя разумно требовать, а не только принуждать и наказывать.

Список литературы:

1. Алпатова К.А., Семенихина Т.А. Роль ценностей в формировании смыслового поля социализации «я» и «другого» (на примере теории поколений) // Научные проблемы гуманитарных исследований. 2011. № 6. С. 238–243.
2. Науменко Т.В., Гринюк А.И. Проблема культуры в аспекте межкультурной коммуникации // Философия хозяйства. 2013. № 6 (90). С. 169–179.
3. Искандарова Г.Р., Хуснутдинова Ф.А. Лексико–грамматическое тестирование в обучении немецкому языку в юридическом вузе // В сборнике: Профессионально–ориентированное обучение иностранному языку и переводу в ВУЗе. Материалы V ежегодной международной конференции, посвященной 50–летию Российского университета дружбы народов. 2010. С. 218–220.
4. Забайкин Ю.В. Управление персоналом / Ю.В. Забайкин; Гос. образовательное учреждение высш. проф. образования «Российский заочный ин–т текстильной и легкой пром–сти» Москва, 2008.– 21 с.

ӘОЖ 373. 3.94 (47+574.21)

ТРОИЦК БАСТАУЫШ МЕКТЕБІ ЖӘНЕ ҚАЗАҚ АҒАРТУШЫЛАРЫ

Әбсадық Алмасбек Ахметұлы

филология ғылымдарының докторы

А. Байтұрсынұлы ат. Қостанай өңірлік университетінің профессоры
Қостанай қ., Қазақстан

Арықбаева Жамила

филология магистрі

С. Мәуленов ат. қалалық гимназия оқытушысы
Қостанай қ., Қазақстан

Аңдатпа

Троицк орыс–қазақ бастауыш мектебі – патшалық заманда Қостанай өңірінде ашылған алғашқы оқу орны. Мақалада Троицк мектебінің ашылу тарихы, онда қызмет жасаған ұстаздар –Н. Мұнсызбаев, М. Байжиенов, Ә. Балғымбаев, А. Байтұрсынұлы туралы, мектепті Қостанайға көшіруге елеулі үлес қосқан ағартушы Ы.Алтынсариннің еңбегі, мектептің қазіргі мұрагері жайындағы деректер талданады.

Түйін сөздер: Троицк, орыс–қазақ мектебі, Қостанай, Алтынсарин, патша әкімшілігі, Григорьев.

Аннотация

Троицкая русско–казахская начальная школа – первое образовательное учреждение, открытое в Костанайском крае в царское время. В статье анализируется история открытия Троицкой школы и сведения о первых учителях– Н. Мунсызбаева, М. Байжиенова, Ә.Балгимбаева, А.Байтұрсынова, роль И. Алтынсарина, внесшего значительный вклад в переезд школы в г. Костанай, о нынешнем правопремнике школы.

Ключевые слова: Троицк, русско–казахская школа, Костанай, Алтынсарин, царская администрация, Григорьев.

Abstract

Troitsk Russian–Kazakh elementary school is the first educational institution opened in the Kostanay region during tsarist times. The article analyzes the history of the opening of the Trinity School– N. Munsyzybaev, M. Baizhienov, A. Balgimbayev, A. Baitursynov, information about the first teachers, the role of I. Altynsarin, who made a significant contribution to the relocation of the school to Kostanay, and the current legal successor of the school.

Key words: Troitsk, Russian–Kazakh school, Kostanay, Altynsarin, tsarist administration, Grigoriev.

XIX ғасырдағы патша үкіметінің қолдауымен қазақ даласында ашылған орыс–қазақ бастауыш мектептерінің қазақ ағартушылығында өзіндік орны мен тарихы бар. 1830–1840 жылдары қазақ балаларын орысша білім беруге қабылданған оқу орындары Орынбор, Омбы қаласындағы әскери оқу орындары болатын. 1950 жылы қазақ балалары үшін арнайы Орынборда орыс–қазақ бастауыш мектеп–интернат ашылады. 1859–1860 жылдары патша әкімшілігі қазақ балаларына арналған орыс–қазақ бастауыш мектептерін қазақ даласының алыс түпкірілерінде бой көтерген әскери бекіністерге қарай кеңейтуге шешім қабылдайды.

Әскери бекіністерде қазақ балаларына мектеп ашу бастамасы Шекаралық комиссияның төрағасы В. Григорьевтің жетекшілігімен жүзеге асырылады. Василий Васильевич Григорьев – белгілі шығыстанушы ғалым, Ресей империясының құрамына жаңа өлкелерді алу және игеру саясатына адал қызмет еткен лауазымдық тұлға. Бірақ ол – оны қарудың күші, зорлық–зомбылықтың ызғары арқылы емес, орыс білімін, мәдениетін тарату арқылы жүргізуді қалаған оқымысты кісі [1, 171].

Бастауыш орыс–қазақ мектептері ашылатын елді мекендер қатарына Торғай, Ырғыз, Райым, Перовск (Ақмешіт) әскери бекіністері және Троицк қаласы белгіленеді. Жаңадан ашылатын бастауыш мектептерге орыс және қазақ тілінде сабақ беретін мұғалімдерді Орынбор мектебінің алғашқы түлектері қатарынан тағайындау көзделеді. Осылайша, 1860 жылдың күз айында аталған бекіністерге Орынбор мектебін тамамдаған бес түлек әскери бекіністің аудармашысы және мұғалімі деген лауазыммен қызметке жіберіледі. Олар: Торғайға – Ыбырай Алтынсарин, Троицкіге – Нұрым Мұңсызбаев, Ырғызға – Шахмұрат Құлыбеков, Райымға – Жолмұхаммед Байжанов, Перовскіге – Халилула Құнанов [2, 5].

Аталған бекіністердің ішінен алғашқы ашылған оқу орны– Троицк қаласындағы орыс–қазақ бастауыш мектебі. 1861 жылдың 16 қаңтарында В.Григорьев Орынбор және Самара генерал–губернаторының атына хат жазып, Шығыс Ордамен шектесетін шекара бойындағы Троицк қаласында бастауыш қазақ–орыс мектебін жеделдете ашудың қажеттігін алға тартады. Онда ол шекара маңындағы Шығыс Ордасы (кейін Николаевск, одан кейін Қостанай уезі) қазақтарының Батыс пен Орта Ордаларға қарағанда сауаттылық тұрғысынан жоғары екенін және олардың көпшілігі

Троицк қаласындағы татар молдаларынан білім алатынын, қазіргі таңда 50 қазақ баласы татар молдаларында тәрбие алып жатқандығын айта келе, мұсылмандық білімге қарсы тұра алатын балама ретінде орыс оқуын енгізуді қажет деп түйіндейді. Бұл орайда, В.Григорьев қазақтардан 23 адам қол қойған өтінішті тілге тиек ете келе, өтініш жазушылар орыс оқуын оқытатын мектептердің ашылуына ынталы екенін, мектеп ашылған жағдайда оқушылардың тамағы мен киімі, мектептің шаруашылық ісін жүргізуді өз мойындарына алатынын ықылас білдіріп отырғанын да еске салады. Осылайша ол мектеп ашу жұмысының шығынын есептеп, оның жалпы нобайын жасайды, қазақ балаларын мектепке қабылдауда ұстанатын ұстанымдарды, мектеп ісін жүргізудегі үйлестіру жұмыстарының жүйесін белгілейді, мектепті ашу үшін қажетті шығынның мөлшерін көрсетеді .

В. Григорьевтің ұсынысын Генерал–губернатор қолдап, ол өз тарапынан Ішкі істер министрінен мектеп ашу ісіне рұқсат сұрайды. Ішкі істер министрі губернаторға мектепке қажетті 1300 сом қаражаттың 250 сомын қазақтардың үй салығынан алуға рұқсат етілгенін хабарлайды.

1861 жылдың 1 қыркүйегінде Троицкіде қазақ балаларына арналған бастауыш мектеп салтанатты түрде ашылады. Мектептің жылдам ашылуына Орынбор әкімшілігінің ерекше ықылас танытуы (татар молдаларынан мұсылманша білім алып жатқан қазақ балаларын орыс мектептеріне тарту), қаланың әкімшілік орталыққа жақын болуы (шекаралық белдеуде орналасуы) және қаланың ішінен мектепке лайық ғимараттың (жалға алынуы) тез табылуы сынды факторлар әсер етеді [3].

Бастауыш мектептің ашылу салтанатына Шекралық комиссия төрағасы В. Григорьева рнайы келіп қатысады [4, 194–196]. Жиынға қатысушыларға дастархан жайылып, 24 қазақтың бай–бағалан кісілері қатысқан түскі ас беріледі, бәйге ұйымдастырылады. Ал осы істің бастамашысы В. Григорьев мектептің ашылуы туралы Санкт–Петербургте шығатын Северная пчела газетінде Троицкий жительдеген бүркеншік есіммен арнайы мақала да жариялайды (Түпнұсқа осы мақала соңында толық берілген – авт.).

Мақалада автор қазақ балаларын оқытқан орыс тілді оқу орындарының тарихына қысқаша шолу жасайды. Алғашқыда орыс тілді мектепке шәкірт тартудың өте қиын болғандығын, бұл іске даланың беделді билеушілерінің көмегі зор болғандығын жазады. Қазақ билеушілері үкіметке ұнау, жағыну үшін (из видов выслужиться перед начальством и получить за усердие свои разные знаки отличия) өз балаларын оқуға беріп, өзге жұртқа үлгі көрсетеді. Кейінгі уақытта қазақ жұрты орысша білімнің орысша білім алған шәкірттердің биліктегі мансабының өсуіне кең жол ашылатынын (что дети воспитанные в русских учебных заведениях, сделают свою служебную карьеру по степному управлению быстрее и блистательнее, нежели дети ордынцев, не учившиеся там), сауда–саттық ісінде біліктілігі жоғары болатынын түсініп (В пользу грамотности киргизы убеждены, однако же не только, как в средстве проложить себе дорогу по службе, но и как в необходимом пособии при ведении торговых дел), олардың орысша білімге деген көзқарастарының өзгергенін жазады [5, № 241].

Троицк қаласы Ресейдің Орта Азияға ашылатын сауда қақпасы ретінде қалыптасты. Мұнда Орта Азия және қазақ даласында сауда–саттық жұмыстарын жүргізетін саудагер татарлардың ықпалы ерекше болды. Қалада бірнеше мешіт жұмыс жасады. Патша әкімшілігі Троицк қаласында татар жұрты тарапынан жүргізілетін мұсылмандық оқудың ықпалын қазақ арасында әлсіретіп, оны орыс тілді мектеппен ауыстыруға ұмтылды. Н. Ильминский бастаған миссионерартушылар мен әкімшілік қызметкерлер татар оқығандары жүргізген мұсылмандық білім қазақтарды діни фанатизмге жетелейді деп есептеп, қазақ балаларын діни білімнен алшақ ұстауға ұмтылды. Оған балама ретінде орыс тілін, жалпы жаратылыс пәндерді оқытатын орыс–қазақ мектептерін ұсынды.

Троицк бастауыш мектебінің алғашқы ұстазы – Орынбор орыс–қазақ мектебінің түлегі Нұрым Мұңсызбаев болса, мектептегі мұсылмандық дінді оқытатын факультативтік сабақты жүргізуге қазақ арасына шыққан молда Қазыбай Орынбаев (Урумбаев) бекітіледі [6, 136–14]. Н. Мұңсызбаев – сұлтан Ахмет Жантурин билеген Шығыс Ордадан Орынборға оқуға барған 20 шәкірттің бірі. Ал Қазыбай Орынбаев туралы тұщымды дерек жоқ. 1870 жылдары Троицк мектебін мұғалімі болып Орынбор мектебінің түлегі Бақтыбай Орынбаев бекітіледі. Қазыбай мен Бақтыбай Орынбаевтар ағайынды кісі болды ма, әлде жоқ па, ол жағы белгісіз. Сонымен қатар 1900–1902 жылдары А.Байтұрсынұлы қызмет жасаған Меңдіғара болысындағы Орынбаев мектебінің аталған кісілерге қатысының бар–жоқтығы да беймәлім [7, 894].

1868 жылы Орынборға қараған қазақ даласында Торғай және Орал облысы құрылғанда, Троицк қаласы 1883 жылға дейін Николаевск уезінің әкімшілік орталығы болады. Уезд орталығы 1883–1884 жылдары Қостанайға көшуіне байланысты уезге тиісті мекемелер жаңа орынға қоныс аударады. Сол уақытта Торғай облысы халық мектептерінің инспекторы Ы. Алтынсарин мектепті Қостанайға көшіру мақсатында жаңа орынға ғимарат салдырып, көп еңбек сіңірді.

Троицк қаласының әкімшілігі қалада 23 жыл жұмыс жасаған мектепті жаңа орталыққа–Қостанайға бергісі келмеді. Мұны біздер Ы. Алтынсаринның 1883 жылдың 2–тамызында В. Катаринскийге жазған хатының мазмұнынан көре аламыз: Любопытно, конечно, знать, что делается в учебном мире у Начальства. Г. инспектор при содействии В., хлопочет оттянуть Троицкую киргизскую школу в свое ведомство. Троицкая школа теперь окончательно встала на ноги, дела идут отлично, и Р. хочет, по видимому, вновь ее испортить, а между тем для нее строится в Новониколаевске новое здание, куда к началу будущего учебного года она и будут переведена. Ему Р. очень, говорят, хочется иметь одно инородческое училище, так как создавать и поставить на ноги такового сам в своем районе не может и не способен. [6, 311].

1884 жылы мектеп ғимараты дайын болып, Троицк мектебі екі сыныптық уездік мектеп мәртебесін сақтай отырып Қостанайға көшіріледі. Мектеп Қостанай қаласының маңында тұрған Ы. Алтынсариннің дүниеден өткенге дейін ерекше бақылауында болады. Ы. Алтынсариннің жазбаларынан аталмыш мектепте 1888 жылға дейін Мұжан Байжиенов деген мұғалім қызмет атқарғанын атқарғанын [6, 392], ал 1887 жылы 1 сыныпта ағартушының Торғайдан өзі шақырған шәкірті, Орск Мұғалімдер мектебінің алғашқы түлектерінің бірі Әбдіғали Балғымбаевтың [6, 392] дәріс бергенін байқаймыз. 1888–1891 мектепті Алтынсариннің қалауымен Ырғыздан Қостанайға ауысқан Федор Соколов басқарады [6, 396].

1889 жылдың жаз айында Ы. Алтынсарин науқастанып, төсек тартып жатып қалғанда қасында болып, ұстазын өз қолымен ақтық сапарға шығарып салған Ә. Балғымбаев Қостанай мектебінен кейін Жетіқарада, Ырғызда ұстаздық қызмет атқарады. Бұдан сол ол Орынборға ауысып, Торғай облысының орыс–қазақ мектептерін бақылайтын инспектор лауазымына дейін көтеріледі. Кеңестік дәуірде ол Ы. Алтынсариннің 100 жылдық мерейтойына орай ұстазы туралы көлемді естелік жазған. Ол естеліктің түпнұсқасы Қазақстан Ғылым Академиясы Орталық ғылыми кітапханасының сирек кітаптар мен қолжазбалар қорында сақтаулы. Қостанай мектебінің меңгеушісі қызметінен кейін діни істерге біржолата бет бұрған Ф. Соколов –Ы. Алтынсариннің ағартушылық қызметі мен дүниеден өтер алдындағы соңғы күндері туралы құнды естелік жазып қалдырған ұстаз [6, 383–388].

1891 жылы Қостанай уездік мектебінің 30 жылдық мерейтойына орай Торғай облысы халық мектептерінің инспекторы А.В. Васильев Турайские областные ведомости газетінің бетінде бетінде оқу орнының жай–күйі туралы арнайы мақала жариялайды. 1897 жылы Қостанай мектебінің жанынан ауыл мектептеріне мұғалім дайындатын 2 жылдық Педагогикалық сынып ашылады. Онда 1900–1992 жылдары

Алаш қозғалысының көрнекті тұлғасы, ұлт ұстазы А. Байтұрсынұлы қызмет атқарады. Сыныпты әр жылдары М. Сералин, С. Көбеев, М. Дулатұлы сынды көрнекті ағартушылар тамамдайды.

Кеңес дәуірінде Қостанай мектебі бірыңғай қазақ тілінде білім беретін орта мектепке айналады. Одан білім алған шәкірттер түрлі салада жемісті еңбек етті. Бүгінгі таңда бұл оқу орны – Ы. Алтынсарин атындағы дарынды балаларға арналған мамандандырылған мектеп. Мектеп түлектерінің білім сапасы мен алған тәрбиелері облыс көлеміндегі үздік деңгейдегі көрсеткіштерге лайық.

ОТКРЫТИЕ КИРГИЗСКОЙ ШКОЛЫ В ТРОИЦКЕ

Теперь не то, что прежде: публика наша интересуется всем, что делается в отечестве по учебной части. В этой уверенности, нелишним считаем поделиться с соотечественниками местной нашей новостью в этом роде: в начале настоящего сентября открыта у нас в Троицке школа для киргизских детей; явление весьма отрадное во многих отношениях! Начнём известие с того, что, школа эта не первое учебное заведение, назначенное специально для образования киргизов. Особое училище для киргизских существует в Оренбурге еще с конца 1840-х годов. Сверх того, дети киргизов Оренбургского ведомства воспитываются в Оренбургском Неплюевском кадетском корпусе, а дети киргизов сибирского ведомства – в Омском кадетском корпусе, с самого основания этих заведений. Когда впервые возникла мысль о воспитании киргизов в наших русских училищах, и правительство предложило ордынцам отдавать туда детей своих, вопль и стон поднялся по степи. Сколько ни толковали киргизам о благодетельной для них цели этой меры, они не хотели верить в бескорыстие действий правительства и оставались в полном убеждении, что требуют у них аманатов, которых потом окрестят и отдадут в солдаты. Никто не хотел отдавать сыновей своих в плен к русским, как выражались тогда киргизы, и нужна была вся настойчивость, вся энергия некоторых из влиятельнейших ордынцев, стоявших во главе степного управления, чтобы уговорить прочих исполнить желание правительства.

Да и то мера эта не состоялась бы, если бы эти влиятельнейшие ордынцы, из видов выслужиться перед начальством и получить за усердие свои разные знаки отличия, постоянный предмет их честолюбия, не подали личный пример, решившись впервые послать детей своих в Омск и Оренбург. Лет пятнадцать, двадцать прошло с тех пор не более, и понятия киргизов на счёт воспитания детей в русских учебных заведениях изменились совершенно. Теперь в степи (говорим об Оренбургской степи, или так называемой официально Области киргизов Оренбургского ведомства) не оберешься охотников отдавать сыновей в Неплюевский корпус или Оренбургское киргизское училище. Причина тому впрочем, надо правду сказать, не убеждение в пользу образования относительно умственного и нравственного развития человека – до этого еще далеко, до этого еще и Русь православная не доросла – а надежда, что дети воспитанные в русских учебных заведениях, сделают свою служебную карьеру по степному управлению быстрее и блистательнее, нежели дети ордынцев, не учившиеся там, чиновничество и властолюбие – господствующая страсти степного народонаселения, а места аульных начальников, дистаночных помощников правителей, предоставляются теперь преимущественно молодым ордынцам, окончившим курс учения в упомянутых корпусах или школах. В пользу грамотности киргизы убеждены, однако же не только, как в средстве проложить себе дорогу по службе, но и как в необходимом пособии при ведении торговых дел; торговое же направление, мало по малу, проникающее во все части оренбургской степи, развивалось доселе по преимуществу в восточном отделе, тяготеющим к Троицку, а не к Оренбургу или Уральскую. Между ордынцами восточной части Оренбургской степи считается в настоящее время уже несколько значительных торговцев, ведущих большие дела с Бухарой и Ташкентом; в Ирбит здешние киргизы прежде почти вовсе не ездили, а в

прошлом году было их там до пятидесяти человек, так что в скором времени они совершенно овладеют торговлей в степи русским товаром, который покупали доселе в Троицке, Усть–Уйской, Звериноголовске из вторых или третьих рук.

В таком положении дел, многие из ордынцев восточной части не имели возможности обучить детей своих грамоте в русских учебных заведениях, отдавали их для этого в науку к Троицким татарским муллам, где, к сожалению, вместо со знанием магометанской грамоты заражаются воспитанники и невежественностью мусульманского фанатизма. Вредные последствия этого для киргизов далеко превосходящих татар и природными, умственными способностями и правдивостью, и честностью виднее всего были Троицкому попечителю прилинейных киргизов, Д. С. Жуковскому, чиновнику, вполне преданному своим обязанностям и исполняющему их с редкой добросовестностью. Он счёл долгом представить об этом начальству, удостоверяя, что многие из богатых и должностных ордынцев готовы на собственный счёт содержать детей в русских училищах, если бы оно было открыто в Троицке. Представление это управляющим областного Оренбургских киргизов, известным ориенталистом нашим В. В. Григорьевым, принято было к сердцу. Он обработал проект устройства в Троицк киргизской школы на особых основаниях и вошел с ним к Оренбургскому и Самарскому генерал–губернатору, А.Н.Безаку, который одоблив предложенные Григорьевым основания дал проекту дальнейший ход. Летом настоящего года проект удостоился монаршего утверждения и на содержание киргизской школы в Троицк ассигновано из кибиточного с киргизов сбора 1300 р. сер. ежегодно, сверх небольшой суммы на первоначальное устройство, чтобы открыть заведение и дать учебной части в нем желаемое направление, г. управляющий областью лично прибыл в Троицк, записанные в школу дети ордынцев были уже к приезду его на лицо и теперь слава богу дело в полном ходу.

Новооткрытая школа в Троицке замечательна как по особенностям, так и по простоте её устройства. Помещение для 30 воспитанников с отоплением, освещением и необходимой прислугой (сторож и повар), равно как и преподавание приняты на счёт казны; одевать и довольствовать воспитанников пищей предоставлено их родителям, с тем, чтобы они выбрали для этого из среды своей доверенного и надежного ордынца, который был бы при детях в роли дядьки. Преподавание магометанского закона поручено мулле из киргизов и ограничено четырьмя уроками в неделю. Преподавание остальных предметов: магометанской и русской грамоты, русского языка по правилам грамматики, арифметики и чистописания, возложено на одного и единственного учителя из отличнейших воспитанников Оренбургской киргизской школы, стало быть, тоже природного киргиза. Двадцатью уроками своими в неделю учитель этот не будет, как бы казалось, обременен выше меры, потому что способность преподавания принят ланкастерский: учитель занимается только понятливейшими и прилежнейшими из воспитанников, которые приобретенные от учителя познания передают уже остальным своим товарищам. Способ этот, кроме других выгод удобен и потому, что избавляет от необходимости размещения на отдельные классы воспитанников с различными сведениями и дарованиями, что невозможно и по помещению, нанятому для школы. Официального срока ученью в ней не положено: учишься, сколько хочешь; оставляя заведение, когда хочешь. Во внимание к тому, что желающие учиться из взрослых – не редкость между киргизами, разрешено принимать в школу и таких (на сколько позволяет просторность классной комнаты) с тем только, что вне классного времени они будут иметь помещение не здесь, а должны жить на своих квартирах. Таким образом, новооткрытая школа соединяет в себе с первоначальным училищем и воскресное; выгода немалая! Нам в особенности нравится допущение к учению взрослых. Не странно ли видеть, что ребенка, который не понимает пользы учения заставляют учиться насильно, а молодой человек, сознающий пользу образования,

которого не получил в детстве, лишается средств приобрести его потому только что вырос? Таких ненормальных явлений тьма не только у нас, но и в западном человечестве. Будем надеяться, что, мало по малу, станут они исчезать повсюду.

Открытие школы праздновано было киргизами скачкою, обычной принадлежностью всяких торжественных сборищ их, а власти Троицкие были по этому случаю угощены официальным обедом, на котором, между прочим, предложены были тосты за благоденствие России, за преуспевание Оренбургского края, за успехов киргизов в гражданственности; все было как следует. Не только для спичей, да и бог с ними!

Надо родиться британцем, чтобы слушать с удовольствием длинные застольные речи, в которых толк на грош, а слов на рубль.

Троицкий житель
Троицк, 17 сентября 1861 г.

Мақала 2023–2025 жылдарға арналған ғылыми және (немесе) ғылыми–техникалық жобалар бойынша гранттық қаржыландыру аясында жазылды. Зерттеуді Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым комитеті қаржыландырды (АР19676971)

Әдебиеттер тізімі:

1. Әбсадық А. Абай және Ыбырай. Ғылыми–танымдық зерттеу, – Алматы: Алгоритм, 2022. – 334 б.
2. Васильев А.В. Исторический очерк русского образования в Тургайской области и современное его состояние. Издание Тургайского областного статистического комитета. Оренбург, Типо–литография Н.Н.Жаринова, 1896.
3. Әбсадық А. Троицк мектебі және Троицк тұрғыны // <https://abai.kz/post/138848>
4. Веселовский Н.И. Василий Васильевич Григорьев по его письмам и трудам (1816–1881). Составитель Н.И.Веселовский. Издание Императорского русского археологического общества. С.–Петербург, Типография и хромофотография А.Траншеля, Стремянная, №12, 1887 г.
5. Троицкий житель, О Троицкой школе // Северная пчела, 1861, № 241
6. Ильминский Н.Н. Воспоминания об И.А.Алтынсарине. Казань, Типо–Литография В.М. Ключникова, 1891 г.
7. Абсадық и др., Путь учителя А. Байтұрсынова: от Бестамака до Каркаралинска (1895–1910) // *Bylye Gody*. 2022. 17(2) https://www.bg.cherkasgu.press/journals_n/1654613276.pdf

ӘОЖ 821.512.122:398

Ы. АЛТЫНСАРИН ШЫҒАРМАЛАРЫНДАҒЫ ФОЛЬКЛОР: ТИПТІК ОБРАЗДАР МЕН ДИДАКТИКАЛЫҚ САРЫНДАР

Әбсадық Алмасбек Ахметұлы

филология ғылымдарының докторы

А. Байтұрсынұлы ат. Қостанай өңірлік университетінің профессоры
Қостанай қ., Қазақстан

Қорғанбек Болат Сағынбекұлы

филология ғылымдарының кандидаты

Л. Гумилев ат. Еуразия ұлттық университеті
қазақ әдебиеті кафедрасының асс. профессоры
Астана қ., Қазақстан

Аңдатпа

Ағартушы Ы.Алтынсариннің педагогикалық мұрасында фольклорлық шығармалардың орны ерекше. Халық туындыларының озық үлгілерін педагог жазушы өзі құрастырған Қырғыз хрестоматиясы оқулығына кең пайдаланған. Мақалада Ы.Алтынсарин шығармаларындағы фольклорлық туындылардағы типтік образдар ментұрақты сюжеттерді тәрбие құралы ретінде пайдалану ерекшеліктері талданады.

АЛҒЫ СӨЗ

ПРИВЕТСТВЕННОЕ СЛОВО

<i>Сеитбек Бекенович Куанышбаев</i> , география ғылымдарының докторы Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма - Төрағасы - Ректоры	3
---	---

ПЛЕНАРЛЫҚ БАЯНДАМАЛАР

ПЛЕНАРНЫЕ ДОКЛАДЫ

<i>Eva Smetanová</i>	Humanistic learning theory in contemporary education and upbringing	5
<i>Бережнова Елена Викторовна</i>	Способы решения проблемы взаимосвязи науки и практики в современном педагогическом образовании	8
<i>Скударева Галина Николаевна</i>	Допрофессиональное педагогическое образование как интегративная система	11
<i>Сюндикова Данагуль Жаппасбаевна</i>	Качество образования костанайской области: реалии и перспективы	15
<i>Chudakova Vira Petrovna</i>	Features of the introduction of innovative technologies «formation of psychological readiness for innovative activity» and «development of psychological competence competitiveness personalities» using digital and stem methods in the practice of modern education	18
<i>Өтелбаева Салтанат</i>	Санкт-петербургте сақталған ыбырайдың үш хаты	24

**ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАР НЕГІЗІНДЕ ТҰЛҒАНЫ РУХАНИ-АДАМГЕРШІЛІККЕ
ТӘРБИЕЛЕУ**

СЕКЦИЯ 1

**ДУХОВНО–НРАВСТВЕННОЕ ВОСПИТАНИЕ ЛИЧНОСТИ НА ОСНОВЕ БАЗОВЫХ
НАЦИОНАЛЬНЫХ ЦЕННОСТЕЙ**

<i>Абдикаримова Жанар Куандықовна, Бухарбай Қауя Сапарбекқызы</i>	Жас ұрпақтың бойына рухани-адамгершілік құндылықтарды қалыптастыру	30
<i>Абикенова Дариға Женисовна, Нурханова Шолпан Адильбековна</i>	Нравственное воспитание учащихся с особыми образовательными потребностями в рамках работы учителя-дефектолога.	33
<i>Абильгазина Жанар Тулегеновна, Ермагамбетова Айжан Бериковна</i>	Духовно–нравственное воспитание личности на основе базовых национальных ценностей на уроках истории Казахстана	37
<i>Агитаева Дария Тулегеновна, Аушахметова Арита Жемагулиевна</i>	Ұлттық құндылықтар – тәрбиенің түп қазығы	41
<i>Айсина Надежда Газизовна</i>	Взаимосвязь народных традиций и базовых национальных ценностей	45
<i>Айгүл Абай</i>	Мінез бен ақыл жарасса – адамгершілік ұтады	48
<i>Айтпаева Алия Богдановна, Тогусаева Ажаргүль Казийкановна</i>	Қазіргі ұстаз келбеті: оқушыларды ұлттық құндылықтар негізінде тәрбиелеу	51
<i>Акижанова Асель Жаксыбаевна, Ержанова Рауза Константиновна</i>	Оқушылар мен мұғалімдердің этномәдени құзыреттілігін қалыптастырудың педагогикалық технологиясы	54
<i>Ақишева Балайым Жансеитовна, Айнабекова Акмарал Сабитовна</i>	Шәкірт бойына сапалы білім мен тағылымы мол тәрбие беру	58
<i>Аккулова Салтанат Арыстановна</i>	Ислами құндылықтардың тәрбиелік сипаты	61
<i>Алимова Назгүль Едресовна, Турсынова Елена Каирбековна</i>	Білім алушыларды жалпыұлттық құндылықтар негізінде білім бере отырып тәрбиелеудің маңыздылығы	65
<i>Алипбаева Гүлжан Ағыбаевна, Нурова Асемауль Кожихановна</i>	Еріктілер қызметі арқылы студенттерге адамгершілік тәрбие беру	69
<i>Алтыбаев Нурбулат Муратович, Боканова Регина Ренатовна</i>	Духовно- нравственное воспитание в условиях современного образования	72
<i>Альжанова Куляш Есимовна, Жусупова Ирина Тулемрзаевна</i>	Духовно–нравственное воспитание личности на основе базовых национальных ценностей на уроках математики	75
<i>Аминова Алия Рафиковна</i>	Формирование духовно-нравственных ценностей у детей дошкольного возраста на основе базовых национальных ценностей	79
<i>Анасова Айнаш Бектурсыновна, Бекбулатова Ақмарал Балғабаевна</i>	Рухани-адамгершілік тәрбие тәрбиеленушілердің базалық ұлттық құндылықтарын қалыптасыру жүйесі ретінде	82

МАЗМҰНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Аралбаева Жулдузай Туребековна, Журкубаева Гульвира Темиркеевна</i>	Привитие школьникам базовых национальных ценностей на уроках истории и во внеурочное время	85
<i>Асылханова Гульнара Амантаевна, Тусова Асель Жанибековна</i>	Жас ұрпақты ұлттық құндылықтар арқылы тәрбиелеу	89
<i>Атоварова Юлия Анатольевна</i>	Духовно-нравственное воспитание на основе базовых национальных ценностях: понятие, цели и методы	92
<i>Афендулиди Елена Наилевна</i>	Музыкальное оформление урока казахского танца	96
<i>Аханова Айгерим Нагметовна, Дүйсенова Айзада Қайыргалиқызы</i>	Заманауи білім беруде ұлттық құндылықты дамыту – парызымыз	100
<i>Ахметшина Гульсия Хабриевна, Замалетдинова Зальфира Исаковна</i>	Духовно-нравственное развитие обучающихся в условиях обновленных ФГОС	105
<i>Ахметші Данагүл Достарқызы, Кадашева Шолпан Алпысбаевна</i>	Рухани адамгершілік тәрбие негізі – толеранттылық іспеттес	108
<i>Ашимов Айтпай Кенесович</i>	Духовно-нравственное воспитание в школе	111
<i>Әбсадық Алмасбек Ахметұлы, Арықбаева Жамила</i>	Троицк бастауыш мектебі және қазақ ағартушылары	113
<i>Әбсадық Алмасбек Ахметұлы, Қорғанбек Болат Сағынбекұлы</i>	Ы.Алтынсарин шығармаларындағы фольклор: типтік образдар мен дидактикалық сарындар	119
<i>Әлиасқарова Мейрамкүл Қуанышбекқызы</i>	Жеке тұлғаға ұлттық құндылықтар арқылы тәрбие беру	125
<i>Бадаева Менсулу Сейдағалиевна</i>	Ы. Алтынсарин шығармалары - тәлім мен тәрбиенің алтын діңгегі	128
<i>Бажалақова Гауһар Мұратқызы, Бегманова Дәметкен Әбілекқызы</i>	Ұлттық сананы оятатын математикалық сауаттылық есептерін құрастыру	132
<i>Байдилдина Асель Кенжахметовна, Торина Гүлжахан Қуанышқызы</i>	Ұлттық құндылықтар негізінде функционалдық сауаттылықты қалыптастыру	136
<i>Байсаматова Жұлдыз Мырзабековна</i>	Сабақтарда қазақ дәстүрлерінің элементтерін енгізе отырып, оқушыларды рухани-адамгершілікке тәрбиелеу	139
<i>Байтурсынова Инеш Туребековна</i>	Формирование ценностного отношения к природе через притчи, пословицы и поговорки казахского народа	142
<i>Балгабаева Гаухар Зкрияновна, Анасова Айнаш Бектурсыновна</i>	Тарихи жадыны қалыптастыру негізінде жастарды отансүйгіштікке тәрбиелеу	148
<i>Бейсекеев Асет Хасенович, Ахетов Хамза Нурланович Бекбергенова Салтанат Жакиевна</i>	Духовно-нравственное воспитание обучающихся Рухани –адамгершілік мұра негізінде заманауи тұлғаны қалыптастыру	152 155

МАЗМҰНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Берденова Сауле Жалғасовна</i>	Концепт счастье в казахской и русской языковых картинах мира	158
<i>Беркенова Гульнар Сейтжановна</i>	Духовно-нравственное становление личности обучающихся в процессе реализации воспитательной политики вуза	161
<i>Бозжигитова Гулбагдат Биртаевна, Кукеева Орынкуль Исмагуловна</i>	Сапалы білім бере отырып, ұлттық және адами құндылықтарды дәріптейтін ұрпақ тәрбиелеу	164
<i>Боканова Айгул Ахметсапина, Бекбулатова Акмарал Балгабаевна</i>	Ұлттық құндылық - ұлт болмысы	170
<i>Бондаренко Римма Анатольевна, Маранова Наталья Владимировна</i>	Духовно-нравственное воспитание на уроках музыки	173
<i>Боярская Ольга Васильевна</i>	Роль концертмейстера в воспитании духовно-нравственной личности на уроках хореографии	175
<i>Букарбаева Гаухар Отегенқызы, Ихсан Данияр Отегенұлы</i>	Ағартушы Ыбырай Алтынсариннің өмірі мен қызметі	179
<i>Бурцева Ирина Юрьевна</i>	Формирование культурной идентичности личности в рамках поликультурного образовательного пространства	183
<i>Вольф Ксения Валерьевна</i>	Современные требования к управлению воспитательным процессом в образовательной организации	187
<i>Вяткин Виталий Сергеевич, Вяткин Артем Сергеевич</i>	Воспитание духовно-нравственных качеств младших школьников посредством базовых национальных ценностей через уроки физической культуры в начальной школе	190
<i>Габдуллина Галия Гимеденовна</i>	Жалпы орта білім беретін мектептерде Махамбет Өтемісұлы өлеңдерінің көркемдігіне талдау	193
<i>Габдуллина Мирамкуль Шакиржановна, Кунакова Жанар Аманбаевна</i>	Ұлттық тәрбиенің алтын діңгегі	197
<i>Галина Луна Бакытжанқызы</i>	Духовно–нравственное воспитание личности на основе базовых национальных ценностей на уроках английского языка	200
<i>Галымжанова Зәуре Тойшыбекқызы, Маликзадинова Райхан Маликзадиновна</i>	Тұлғаны рухани-адамгершілікке тәрбиелеудегі А.Байтұрсынов шығармаларының ықпалы	204
<i>Гафиатуллина Гульназ Фегимовна</i>	Базовые национальные ценности как основа целостного пространства духовно-нравственного развития и воспитания обучающихся	208
<i>Губарь Светлана Владимировна</i>	Педагогическое наследие Ибрая Алтынсарина: уроки для современного образования в Казахстане	210

МАЗМҰНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Гуляева Наталья Петровна, Мацкевич Ольга Витальевна</i>	Духовно-нравственное воспитание на уроках русского языка и математики в специальной школе	215
<i>Давлетшина Анна Александровна</i>	Педагогические условия формирования безопасного поведения у детей дошкольного возраста	218
<i>Дауренбекова Айжан Барамбаевна</i>	Укрепление духовных корней: национальные ценности в процессе личностного воспитания	222
<i>Джумабаева Ардак Калибековна</i>	Ұлттық құндылықтар- рухани-адамгершілік тәрбиенің негізі	225
<i>Джумамухамбетова Батима Жамшитовна, Алтайбекова Канагат Турсынбаевна</i>	Лингвокультурологи-ческая компетенция как средство повышения мотивации обучающихся через общение к изучаемому языку и культуре духовной и социальной	229
<i>Доскеева Жанар Маулетовна</i>	Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру	233
<i>Дюсекеева Людмила Кабдулаевна</i>	Развитие духовно-нравственных ценностей у студентов колледжа	238
<i>Егемкулова Гулнур Арғынбаевна</i>	Мектеп оқушыларын рухани-адамгершілікке тәрбиелеу жолдары	242
<i>Егеубаева Гульназ Галимжановна</i>	Модель духовно-нравственного развития личности современного казахстанского ученика: принципы и практики	245
<i>Екзекова Дина Шарифовна, Фаткулина Лариса Николаевна</i>	Формирование экологической культуры как основа духовно – нравственного развития и воспитания дошкольника	249
<i>Ерекина Назыгуль Сержановна, Хамзина Күлшат Бақытжанқызы</i>	Оқушыларды «бір тұтас тәрбие бағдарламасы» арқылы рухани-адамгершілікке тәрбиелеу	253
<i>Ержанова Махаббат Маратовна, Бижанова Гульбагда Хасеновна</i>	Межнациональное общение детей и подростков как показатель воспитания толерантности	258
<i>Ермаганбетова Гулсум Казымбекқызы</i>	Ценностные основы духовно-нравственного развития и воспитания обучающихся	262
<i>Ермакова Татьяна Александровна, Байбулатова Айнагүл Маратқызы</i>	Математика и духовное воспитание: национальные ценности в очертаниях чисел	265
<i>Ерманова Айгуль Боранбаевна, Кәкімова Баян Дулатқызы</i>	Қазақ ою-өрнегінің тарихи және тәрбиелік мәні	267
<i>Есбергенова Кулям Амандыковна</i>	Базовые национальные ценности как основа духовно-нравственного развития и воспитания личности	271
<i>Есмагамбетова Гульжан Бердибековна</i>	Қазақ тілі сабақтарында оқушыларды рухани-адамгершілікке тәрбиелеу арқылы оқыту	276
<i>Жамбулова Айгуль Жакановна, Түлебаева Куляш Тунгушпаевна</i>	Қазақ халқы –рухани зор байлықтың мұрагері	279

МАЗМҰНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Жапанова Айнур Болатовна, Шершень Жанна Леонидовна</i>	Эффективные методы и походы в воспитании школьников на основе национальных ценностей.	282
<i>Жарасбаева Зибагуль Батырхановна</i>	Тұлға қалыптастыруда ұлттық құндылықтар негізінде білім мен тәрбие беру	285
<i>Житчаева Бахитжамал Ауесхановна, Нургазина Елена Игоревна</i>	Духовно-нравственное воспитание как условие гармоничного развития личности	289
<i>Жумабаева Анар Жумабаевна, Сейлова Ляззат Алдабергеновна</i>	Бала тәрбиесі – бесіктен	294
<i>Жумабаева Ментай Алпысбайқызы</i>	Духовно–нравственное воспитание учащихся на базе изучения русскому языку и литературе в казахских школах	297
<i>Жумагулова Айнагуль Аманжоловна</i>	Қазақ әдебиет сабақтарында ұлттық құндылықтарды игеру арқылы жеке тұлғаны дамыту	300
<i>Жусупова Сабина Толгатқызы</i>	Взаимодействие с родителями в процессе воспитания общечеловеческих ценностей у детей дошкольного возраста	303
<i>Жучкова Наталья Геннадьевна, Вяткина Татьяна Викторовна</i>	Духовно-нравственное воспитание и гармоничное развитие личности ребёнка через призму актёрского мастерства средствами эстетического образования	306
<i>Журсиналина Гульсум Сайлаукановна, Кукенова Бакыткуль Кабылдиновна</i>	Эффективные формы воспитательной работы формирования нравственно-духовной личности	310
<i>Жүніс Дархан Жақсылықұлы</i>	Национальное наследие в учебно-воспитательном процессе	313
<i>Имашева Динара Иманбаевна</i>	Ұлттық құндылықты насихаттау барысында «Көкпар» әдісін сабақтарда қолдану	318
<i>Исабекова Алия Нағашыбаевна, Ахметова Инеш Гайсаевна</i>	Духовно-нравственное воспитание – базовая основа современного образования	321
<i>Искалиева Рабига Мулкамановна, Искаков Жанторе Мухтарович</i>	Ыбырай Алтынсарин танымындағы жалпы адамзаттық және ұлттық құндылықтары	325
<i>Исмагулова Гульшат Хабидулловна, Бряннова Айсәуле Есимжановна</i>	Оқушы тұлғасын дамыту мен тәрбиелеудің рухани-адамгершілік негіздері	328
<i>Исмагулова Гульмира Сагалбаевна</i>	Обогащение духовно-нравственными представлениями и понятиями детей на основе базовых национальных ценностей на уроках начальной школы	333
<i>Кабылдина Акмарал Турғынбековна, Копбаева Айнур Габдоллаевна</i>	Музыка сабағында білім алушыларды ұлттық құндылықтары мен өнерге баулу арқылы кәсіптік шеберлігін арттыру	337
<i>Кадырбаева Жанылдық Мохторбековна, Иманбаева Сапаргуль Садвакасовна</i>	Ценностные установки духовно-нравственного развития и воспитания обучающихся	341

МАЗМҰНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Какимова Анель Сабитовна</i>	Эффективные направления и проблемы изучения казахского языка с детьми дошкольного возраста в условиях дошкольной организации	346
<i>Камалова Гулжанат Мирашовна, Нургалиева Бибигуль Галимжановна</i>	Қазақ тілі мен әдебиеті пәндерін оқыту арқылы оқушылардың бойында құндылықтарды қалыптастыру	350
<i>Кандалина Татьяна Валентиновна</i>	Воспитание искусством на основе национальных ценностей	353
<i>Карабасова Роза Казымовна</i>	Нравственное воспитание и социальная реабилитация детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей, в учреждениях семейного типа на примере Коммунального государственного учреждения «Детская деревня семейного типа «Жанұя» Управления образования акимата Костанайской области	357
<i>Караулова Хорлан Мизамовна, Нурахметова Айгуль Баязитовна</i>	Ұлттық құндылықтар негізінде тұлғаға білім мен тәрбие беру	361
<i>Каримова Лязат Аубакировна, Абдуллина Айман Тухановна</i>	Сабақ барысындағы ұлттық тәрбие негіздері	365
<i>Карина Аягүл Алпысбайқызы</i>	Ерекше білім беруді қажет ететін баланы логопедиялық сабақта сөйлеуін ұлттық құндылықтарды кіріктіре отырып дамыту	370
<i>Касенова Норгүл Шакировна, Нургалиева Гульназ Сабитовна</i>	«Күретамыр» - ұлттық құндылықты дәріптеу	373
<i>Кенешева Айгуль Каршигановна, Шағатаева Роза Шатеновна</i>	Ұлттық тәрбие – ұлт болашағы	376
<i>Кирдун Виктория Сергеевна</i>	Формирование казахстанского патриотизма и гражданской ответственности как основа духовно-нравственного воспитания младших школьников: из опыта работы	379
<i>Клименко Анна Ивановна</i>	Духовно-нравственное воспитание студентов в учебном процессе	382
<i>Кодола Лариса Васильевна, Ким Ольга Александровна</i>	«Приобщение дошкольников к культурному наследию казахского народа»	387
<i>Койшибаева Гульмира Шегебаевна, Телеген Айман Әзімбекқызы</i>	Обучение казахскому языку в дошкольной организации как эффективный метод формирования нравственно-духовных ценностей у детей	391
<i>Конвисарова Людмила Александровна</i>	Духовно-нравственное развитие студентов на занятиях по литературе	394
<i>Космаганбетова Гулим Бейсенбаевна</i>	Ы. Алтынсариннің педагогикалық идеялары жаңа заманның үндестігі	397
<i>Коцкая Ольга Григорьевна, Федянина Ирина Гавриловна</i>	Музей - как средство духовного воспитания подрастающего поколения	401

МАЗМҰНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Крузе Светлана Владимировна</i>	Воспитание нравственности и патриотизма дошкольников, в условиях летнего оздоровительного периода, как одна из существенных форм работы с детьми	406
<i>Куанышбаева Малика Талгатовна, Демисенова Шнар Сапаровна</i>	The issue of developing tolerance in youth in contemporary psychological and pedagogical literature	410
<i>Кульченко Елена Михайловна</i>	Духовно-нравственное воспитание личности на основе базовых национальных ценностей на уроках музыки и во внеурочной деятельности	413
<i>Куприянчик Марина Александровна</i>	Духовно–нравственное развитие через «Единую программу воспитания» на основе базовых национальных ценностей	417
<i>Курбаналиева Бакыт Жантилесовна</i>	Жасөспірімдердің мінез-құлқында болатын өзгерістерге отбасының ықпалы	421
<i>Кусаинова Улберген Рамазановна, Сактаганова Жанар Хансултановна</i>	Кітап-сарқылмас қазына	424
<i>Кусниярова Зарина Муратовна, Шалгимбекова Кенжегуль Сапышевна</i>	Проблема изучения теоретических аспектов формирования ценностных ориентаций	427
<i>Лазута Елена Владимировна</i>	Нравственно-духовные аспекты в работе с текстами на уроках развития слухового восприятия (из опыта работы)	431
<i>Маканова Анар Жаруловна</i>	Развитие коммуникативных навыков педагога-психолога как педагогической ценности	433
<i>Маланичева Анна Владимировна</i>	Особенности восточного типа воспитания: теоретико-методологический аспект	436
<i>Маликов Рустам Шайдуллоевич, Гиниятуллин Раниль Рамилевич</i>	Справедливость во взаимоотношениях членов семьи в утопическом гуманизме согласно суре 12 «Йусуф» Корана	439
<i>Мендыгалиева Жанагуль Акановна, Кыпшакбаева Акмарал Дулатовна</i>	Үш құндылық – ұлттық мүдде, ар – ұят, талап	443
<i>Мешелова Роза Жарасбаевна</i>	Ыбырай Алтынсарин шығармалары рухани құндылықтардың жаршысы	446
<i>Минайдарова Зауреш Мейрамкановна</i>	Білім алушыларды рухани-адамгершілікке тәрбиелеуде ұлттық педагогика элементтерін пайдаланудың маңызы	449
<i>Минайдарова Лязат Туреновна</i>	Базовые национальные ценности как основа духовно-нравственного воспитания личности	453
<i>Михайличенко Инна Александровна</i>	Духовно-нравственное воспитание: приоритет или пережиток прошлого?	356
<i>Молдагулова Гульшат Мухтаровна, Бейсенова Зульфия Сарбаевна</i>	Литературные образы как источник мудрости: духовное воспитание на уроках русского языка и литературы	459

МАЗМҰНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Молдахметова Гулнар Муратовна, Испаева Бибигуль Куанышевна</i>	Мектеп жасына дейінгі балалардың адамгершілік- рухани құндылықтарын қалыптастыру	464
<i>Молдахметова Кенжегүл Бейсенбаевна, Мирманова Гульсум Казымбековна</i>	Ұлттық құндылықтарға негізделген тәрбие – білім мен тәрбиенің сабақтастығының негізгі көрсеткіші	468
<i>Муканова Гульбану Мукашевна, Кабулова Гулшат Сериковна</i>	Білім мен тәрбие беру арқылы оқушы бойына ұлттық құндылықтар жүйесін қалыптастыру	472
<i>Мунтаева Алия Амировна</i>	Ұрпақты дұрыс тәрбиелеу үлкен қазына	475
<i>Муратова Алма Шариповна</i>	Произведения Ыбрая Алтынсарина, как средство духовно-нравственного воспитания детей младшего школьного возраста	479
<i>Муханова Саулегул Куандыковна, Дүйсембаева Гулнар Темировна Навий Лиза Набиевна, Егимбаева Ажар Кенесовна</i>	Ыбырай Алтынсариннің балаларға арналған шығармаларының рухани тәрбиелік мәні Әскери мамандардың күйзеліске төзімділігі - ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудің негізгі элементі ретінде	482 485
<i>Насрединова Акжаркын Есеметовна, Елеупова Куаныш Темірфайловна</i>	Особенности музыкального развития и творчества на уроках музыки	489
<i>Ничубай Елена Владимировна</i>	Формирование межэтнической толерантности и этнокультурной компетенции в полиэтнической образовательной среде	494
<i>Нугманова Асель Ахметкановна, Карина Кымбат Аманатовна</i>	Ыбырай Алтынсарин және халық ауыз әдебиеті	499
<i>Нурбаева Нуржамал Курдеевна, Маркина Зейнеп Бакитжановна</i>	Ыбырай Алтынсарин әдеби шығармаларының өмірлік өзектілігі мен құндылықтары	502
<i>Нурғалиева Алия Габиденовна, Феданова Лидия Владимировна</i>	Инновационные формы работы в патриотическом воспитании учащихся класса Жас Сарбаз	506
<i>Нурғалиева Алмагуль Жаиковна</i>	Успешность развития казахстанского общества в духовно-нравственном развитии личности.	509
<i>Нурғожина Гулбану Абикеновна, Казиева Улжан Исаевна</i>	Ұлттық құндылықтар– ұлтымыздың құнды мұрасы	513
<i>Нуржанова Алмаш Мылтыкбаевна, Сапарова Алмагуль Мағзумовна</i>	Научно-педагогический консалтинг как инструмент сопровождения профессионального развития педагогов: опыт, проблемы и направления	516
<i>Нуржанова Замирахон Фархадовна</i>	Эффективные способы формирования ценности национальной культуры у школьников	520
<i>Нурканова Анара Турғунбековна, Жамбалина Нургуль Габдурахмановна</i>	Ұлттық құндылықтарды қолдану арқылы қазақ тілін үйренуге қызығушылықты жандандыру әдістері	525
<i>Нурмагазумова Гульжан Канзадиновна</i>	Роль педагога в духовно-нравственном воспитании личности и развитии национальных ценностей	529

МАЗМУНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Нурмагамбетова Гульмира Турмановна, Биркемелова Энуза Бейсембаевна</i>	Духовно-нравственное воспитание ученика на уроках истории	532
<i>Нурманова Айнагуль Рахимжановна, Байменова Ботагоз Жумагалиевна</i>	Триединство языков через народные игры	536
<i>Нурмухамбетова Акмарал Сакеновна</i>	Дидактикалық кейс арқылыетті мүшелеп, табак тартуға үйретеміз	539
<i>Нурмухамбетова Каламкас Орынбаевна</i>	Бәсекеге қабілетті жеке тұлға қалыптастырудағы рухани адамгершілік тәрбие құндылықтары	542
<i>Омарова Айдана Уралкановна</i>	Духовно-нравственное воспитание личности через сотрудничество с родителями	545
<i>Опарина Арина Павловна, Шилыева Ольга Николаевна</i>	Духовно–нравственное воспитание личности на основе базовых национальных ценностей	548
<i>Оспанұлы Серікбай, Мырзағалиева Күлзада Мешітбайқызы</i>	Ыбырай тарихшы	552
<i>Редикульцева Юлия Владимировна, Бекмухамбетова Жанылдық Каирбековна</i>	Нравственно-патриотическое воспитание старших дошкольников через ознакомление с историей родного края	558
<i>Савина Владлена Яковлевна</i>	Духовно-нравственное воспитание в современном обществе через изучение темы любви в творчестве А. Ахматовой как условие формирования нравственных качеств учащихся на уроках литературы в школе	561
<i>Сагунбаева Асемгуль Шаяхметовна, Конкабаева Сапагуль Темиртаевна</i>	Ы. Алтынсарин ағартушылық идеялары: бүгінгі оқыту жүйесінде	565
<i>Сагунбаева Асемгуль Шаяхметовна, Туекпаева Асель Уралбековна</i>	Ыбырай Алтынсарин әңгімелерінің бала тәрбиесінде алатын маңызды орны	567
<i>Садвакасова Шарбан Райхановна, Жарбол Балнұр Тілектесқызы</i>	Ұлттық тәрбие ұлт болашағы	570
<i>Салыкова Асель Дарияновна, Бажирова Шаттык Рафхатовна</i>	Формирование поликультурной личности в контексте полиязычного образования	575
<i>Салыкова Гульшат Бильгибаевна, Оспанова Сабира Мукашевна</i>	Жеке тұлғаны ұлттық рухани-адамгершілікке тәрбиелеудің құндылықтары	578
<i>Самбулатова Гульшат Шукуровна, Айсенова Жазира Аскарловна</i>	Ыбырай Алтынсарин шығармаларындағы ұлттық құндылықтар	582
<i>Саналина Жанар Адилхановна</i>	Антикоррупционное воспитание дошкольников	585
<i>Саулебаева Анар Булатовна</i>	Фольклор – рухани-адамгершілік тәрбие құралы	588
<i>Сейтжанова Улбосин Кудайбергеновна</i>	Проблемы воспитания детей в семье в наследии восточных мыслителей	592
<i>Семашко Анна Александровна</i>	Особенности духовно-нравственного воспитания на основе базовых национальных ценностей школьников на уроках музыки	595

МАЗМҰНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Семенова Ирина Викторовна</i>	Формирование духовно-нравственных ценностей на уроках русской литературы	598
<i>Смагулова Айзада Муратовна</i>	А. Сейдімбек повестеріндегі драматизм мәселесі	603
<i>Снигирева Ирина Ивановна, Остапенко Людмила Георгиевна</i>	«Социокультурные аспекты музыкального воспитания на уроках музыки общеобразовательной школы»	607
<i>Спанова Ақгүл Спанқызы</i>	М. Әуезовтің «Абай жолы» роман-эпопеясын жоғары деңгейлі оқу мақсаттары негізінде жастар тәрбиесіне ықпал ете оқыту	611
<i>Стриканов Илья Валерьевич</i>	Развитие системы физического воспитания школьников на основе казахских национальных игр	615
<i>Суинкина Биалаш Балтиева, Ахметбекова Лаззат Кужегариновна</i>	С.Оспанұлының Ыбырайтануға қосқан үлесі	619
<i>Сүлеймен Амина Нуржановна</i>	Ұлттық рухани құндылықтар негізіндегі адамгершілік тәрбиесі	622
<i>Султанова Айгүль Сартаевна, Какимжанова Сабина Ақылбековна</i>	Бастауыш сынып оқушыларын сабақта және сабақтан тыс уақытта рухани-адамгершілікке тәрбиелеу	625
<i>Талтакова Мадина Назаровна, Алдыбергенова Асия Кадрхановна</i>	Духовно–нравственное воспитание личности на основе базовых национальных ценностей	630
<i>Тарасенко Ирина Юрьевна, Исатаева Алмагуль Канапьяновна</i>	Духовно–нравственное воспитание учеников школы-гимназии №18 на основе базовых национальных ценностей	634
<i>Таткенова Гульбану Хайдаровна</i>	«Жаңа қазақстандық патриотизмнің» маңыздылығы	639
<i>Ткач Надежда Алексеевна, Поварницын Владислав Вячеславович</i>	Национальная культура как уникальный источник изучения истории прошлого и настоящего.	642
<i>Токжанова Мейрамгуль Умирхановна, Амримова Жанылдық Сапабековна</i>	Б. Момышұлының қанатты сөздерінің тәрбиелік құндылығы	646
<i>Тукенова Гүлім Маратовна</i>	Бастауыш сынып оқушыларын ұлттық құндылыққа пәндер арқылы тәрбиелеу	649
<i>Тургаева Гүльсара Аманжоловна, Кельдибаева Бағиткуль Аманжоловна</i>	Ыбырай Алтынсарин шығармаларының идеясы өзге қаламгерлердің шығармаларының идеясымен үндесуі	652
<i>Түшіген Гүлнұр Бегалықызы, Мендыбаева Нургуль Уалиханова</i>	Мектепке дейінгі жастағы балаларды ұлттық құндылықтар негізінде тұлғаны рухани адамгершілікке тәрбиелеу	656
<i>Уразбаева Гульсм Шиндаулетовна, Сақауова Улболсын Жапарғалиевна</i>	Духовно-нравственное воспитание – базовая основа современного образования детей и молодежи	659

МАЗМҰНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Усембаева Асия Хамитовна</i>	Моральные дилеммы как средство нравственного воспитания учащихся	664
<i>Утенова Замзагуль Тастемировна, Бекбаева Салтанат Тулебаевна</i>	Рухани адмагершілік тәрбие - маңызды міндеттердің бірі	667
<i>Утюганова Зауреш Мухамедказиевна, Павлова Елена Михайловна</i>	Воспитательный потенциал уроков истории как один из главных факторов формирования личности обучающегося	673
<i>Хамзина Айман Жумагазовна</i>	Ұлттық құндылықтар рухани адамгершілікке тәрбиелеу құралы ретінде	678
<i>Хамзина Күлшат Бақытжанқызы, Ермаганбетова Акбота Жаналыковна</i>	Біртұтас тәрбие бағдарламасын жүзеге асырудың инновациялық тәсілдері	684
<i>Хасенова Айгуль Кажалымовна</i>	Духовно-нравственное воспитание - ключевой фактор развития и воспитания современной молодежи.	688
<i>Хорошева Тамара Брониславовна, Новикова Елена Васильевна</i>	Ознакомление детей старшего дошкольного возраста с декоративно-прикладным искусством удмуртов в контексте духовно-нравственного воспитания	691
<i>Шалдыбаева Бакытгуль Тулемисовна, Жакиева Уасила Тулемисовна</i>	Ұлттық құндылықтар- ұрпақты адамгершілікке тәрбиелеудегі басты құрал	694
<i>Шалтенова Культай Гаппазовна</i>	Жас ұрпақты ұлттық құндылықтар арқылы рухани-адамгершілікке тәрбиелеу	699
<i>Шарипбаева Айгуль Айтбаевна, Абаева Айгуль Маликовна</i>	Формирование базовых национальных ценностей личности средствами воспитательной работы	703
<i>Шаукенов Жангелді Арсенұлы, Шаукенова Зайда Жарасбекқызы</i>	Ұлттық құндылықтарды қалыптастыру және олардың өскелең ұрпақты адамгершілікке тәрбиелеудегі рөлі	707
<i>Швец Наталья Алексеевна, Попова Ольга Викторовна</i>	Духовно-нравственное воспитание в среде сибирской ментальности: архитектоника и практика	710
<i>Шишкина Елена Анатольевна</i>	Развитие духовной культуры личности через традиционный казахский танец	716
<i>Шолпанбаева Айгуль Кадыровна</i>	Ұлттық құндылықтар - тәрбие негізі	720
<i>Ясменко Руслан Александрович</i>	Духовно–нравственное воспитание личности на уроках физической культуры	724

**ҒЫЛЫМ МЕН ПРАКТИКАНЫҢ ИНТЕГРАЦИЯСЫ-ПЕДАГОГИКАЛЫҚ БІЛІМ
БЕРУДІ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУДЫҢ ЗАМАНАУИ СТРАТЕГИЯСЫ**

СЕКЦИЯ 2

**ИНТЕГРАЦИЯ НАУКИ И ПРАКТИКИ – СОВРЕМЕННАЯ СТРАТЕГИЯ
ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ**

<i>Абдильдина Ляззат Маликовна, Матяш Светлана Анатольевна</i>	Интегрированные уроки и инновационные технологии на уроках в начальной школе	729
<i>Абдрахманов Арман Кабдешұлы</i>	Use of songs in the teaching english classroom	733
<i>Абдуллина Зоя Магзымовна, Баракатова Адия Галымовна</i>	«Ыбырай Алтынсарин -тұңғыш қазақ педагогы» дүниетану сабағында бастауыш сынып оқушыларының ауыз екі тілде сөйлеу дағдыларын арттыру	736
<i>Абдулова Альбина Жаксыбаевна, Жантимирова Сауле Булатовна</i>	Роль и значимость практической подготовки компетентного специалиста в условиях современного образования	742
<i>Абикенова Гульбану Абдырзаковна</i>	Модель ООН как инструмент глобального образования и сотрудничества	746
<i>Авдонькина Инга Викторовна</i>	Интеграция науки и практики как основное направление современной педагогики	749
<i>Айсина Алия Габбасовна</i>	Учебно-исследовательская работа и развитие творческой самостоятельности студентов колледжа	753
<i>Айтекова Анар Рапильбековна, Усенбаева Гулшат Амантаевна</i>	Ауыл мектептерінде білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамытуда инновациялық жобалау жұмыстарын жүргізудің маңыздылығы	757
<i>Айтимбетова Назгуль Бакибаевна</i>	Основы реализации деятельного и компетентного подхода в обучении иностранным языкам	761
<i>Александров Спартак Геннадиевич</i>	К вопросу об особенностях физического воспитания студентов Краснодарского филиала РЭУ им. Г.В.Плеханова	763
<i>Александрович Людмила Николаевна</i>	Формирование устойчивого познавательного интереса и способов удовлетворения его своими силами, через проектно-исследовательскую деятельность	767
<i>Алпысбаева Гулшат Мухамбетсалыковна, Кокышева Гульзира Оралбековна</i>	Жаңартылған бағдарлама негізінде білім берудегі инновациялық әдіс-тәсілдердің тиімділігі	770
<i>Амирова Евгения Леонидовна</i>	Из опыта применения элементов геймификации на уроках английского языка в начальной школе	773
<i>Апазова Александра Александровна</i>	Спортивные игры как средство формирования социальных навыков	777

МАЗМУНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Артёмова Елена Михайловна</i>	Педагогическое сопровождение развитие одаренности учащихся как залог качества образования	780
<i>Афонина Раиса Николаевна</i>	Построение учебного содержания в логике конвергентного подхода	783
<i>Ахметжанова Ботакоз Жусуповна, Балтабаева Гультара Калиакбаровна</i>	Решение задач по математической оптимизации в рамках развития функциональной грамотности школьников	786
<i>Ахметжанова Ботакоз Жусуповна, Миргалиева Айнура Султановна</i>	Сопровождение мотивированных учащихся к обучению в общеобразовательной школе	791
<i>Ашимова Гулжайнар Абсамтаровна</i>	Lesson study provides new opportunities for teachers and students	795
<i>Баймухаметова Батила Тургинбаевна, Тансыкбаева Жамиля Тургинбаевна</i>	Формирование универсальных учебных действий при обучении химии через применение кейс-технологии	798
<i>Балтабаева Шнар Амантаевна</i>	Қазақ тілі мен әдебиет сабақтарында тыңдалым дағдыларын оқытудың мәселелері	804
<i>Баранник Айнагуль Куандыковна</i>	Геймификация образовательного процесса в начальной школе	808
<i>Батура Людмила Владимировна, Искаков Жанторе Мухтарович</i>	Значение и роль мониторинговых исследований в преобразовании школьной практики	812
<i>Бекмухамбетова Алмагуль Каиркановна, Байжанова Сауле Аскарбековна</i>	Развитие исследовательских навыков младших школьников на уроках математики	816
<i>Бектурганова Римма Чингисовна</i>	Как готовить педагогов – исследователей?	819
<i>Бергер Марина Сергеевна, Әкімгерейқызы Айслу</i>	Использование активных методов для развития естественнонаучной грамотности учащихся через исследовательскую деятельность	830
<i>Биманов Дарын Абдрахимович</i>	STEAM инновациялық интеграцияланған стратегия ретінде білім беру: озық тәжірибе, перспективалар	835
<i>Бондарь Надежда Сергеевна</i>	Образовательный квест как деятельностная форма организации учебного занятия	840
<i>Бубенцова Мария Васильевна</i>	Нейрогимнастика в коррекционной работе логопеда-дефектолога с детьми с ООП	845
<i>Вафин Дамир Аюпович</i>	Дискурс в современной историографической науке	848
<i>Визнер Галина Игоревна, Макатов Валихан Жаныбекович</i>	Современная стратегия инновационного педагогического образования на уроке технология через метод проекта	851
<i>Вильгельм Елена Петровна, Ермоленко Евгения Валерьевна</i>	Критериальное оценивание на уроках как средство мотивации младших школьников к учебной деятельности	854

МАЗМҰНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Виноградова Нина Валентиновна</i>	Виртуальные образовательные перспективы: изучение современных платформ для эффективного обучения	858
<i>Гевел Наталья Владимировна, Бублий Наталья Григорьевна</i>	STEAM - технологии на уроках биологии	862
<i>Гноевая Дарья Андреевна</i>	Игровое моделирование как метод обучения иностранному языку	868
<i>Гоферт Татьяна Алексеевна, Рослик Оксана Леонидовна</i>	Исследовательская деятельность младших школьников	873
<i>Гурская Светлана Владимировна</i>	Развитие концепции обучения физической культуре в условиях инклюзивного образования	877
<i>Данченко Татьяна Владимировна, Жиенбаева Алёна Владимировна</i>	Инновационные технологии в педагогической практике	882
<i>Даутбаева Жибек Асылхановна Калжанов Марат Умирбекович</i>	Методические основы аналогии и сравнения в процессе обучения математики	886
<i>Дементьева Анна Владиславовна</i>	Introduction of project method in english lessons	890
<i>Джаикова Меруерт Каппасовна, Джаикова Айгерим Дастановна</i>	Организация образовательного процесса в школе на основе синергетического подхода	895
<i>Джангабулов Олжас Талгатович</i>	Создание приложения генерации задач по химии школьного курса на основе среды программирование DELPHI	899
<i>Довгодько Виктория Андреевна</i>	Совершенствование математической культуры через исследовательскую деятельность в школе	902
<i>Домничева Людмила Казимировна</i>	Повышение качества образования – важнейшее условие формирования функциональной грамотности школьников	905
<i>Ельжанова Гайни Малдыбаевна, Жусупова Дарина Нурлибековна</i>	Кайдзен жоспарлау дегеніміз не және оны оқу үрдісіне қалай қолдануға болады?	909
<i>Ерденова Назгуль Бабашевна, Абитчанова Гульзада Закировна</i>	Функционалдық сауаттылықты қалыптастыру амалдары	913
<i>Еришева Гулнур Амантаевна</i>	Заманауи сабақ: дәстүр және инновациялар. үш тілдік білім беру проблемалары мен шешу жолдары	917
<i>Ермекова Канагат Турсуновна, Султанова Гулден Конысбайқызы</i>	Бастауыш сыныптарда жаңа технологияларды пайдалана отырып Ыбырай Алтынсарин шығармаларын оқыту	922
<i>Ертышпаева Жанар Жиентаевна, Ахметова Шолпан Бурабаевна</i>	Дарынды оқушылардың зерттеушілік іс- әрекетін дамыту	926
<i>Есіркепова Кенжегүл Қабылғазықызы, Қанапина Сауле Ғалымбекқызы</i>	Көркем мәтіндегі этномәдени лексиканың концептуалдық мәні	929

МАЗМҰНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Еслямғалиева Зоя Сейсембаевна</i>	Работа с текстом как способ формирования читательской грамотности	935
<i>Ефимова Алёна Юрьевна</i>	Главный ключ успеха к повышению качества образования	939
<i>Жабаева Гульмира Калиаскаровна</i>	Применение активных методов обучения в начальной школе	943
<i>Жанабаев Адиль Талгатович</i>	Основы конвергентного образования в школьном курсе химии	946
<i>Жармухамбетова Айнагуль Жаксубековна</i>	Оқушылардың қазақ тілінде айтылым дағдысын қалыптастырудың тиімді әдіс-тәсілдері	949
<i>Жидебаева Диана Бексултановна</i>	The use of question answer-relationship (qar) strategy on improving students' reading comprehension	955
<i>Жиеналина Замира Талгатовна, Калжанов Марат Умирбекович</i>	Прикладные задачи как способ формирования математического мышления и культуры в обучении математике	958
<i>Жиенбаев Искендер-Зулхайдар Женгисбаевич, Бектурганова Зульфия Казиевна</i>	Проблемные ситуации как средство улучшения межпредметных связей химии и биологии на основе проблемного обучения	962
<i>Жумасаева Бибигуль Сагандыковна, Жумасаева Асель Сагандыковна</i>	Бастауыш сынып оқушыларын оқытуда қолданылатын озық инновациялық технологиялар – заман талабы	966
<i>Жунусова Айнагуль Халеловна, Нургалиева Наурызгуль Фазылжановна</i>	Оқушыларды ғылыми жұмысқа баулу	970
<i>Жусупова Дарина Нурлибековна, Жетпісбай Айзат Асылбекқызы</i>	Визуализация әдістерін қолдану арқылы математикалық модельдеу дағдыларын дамыту	973
<i>Ибраева Гульсара Турсуновна, Нуржанова Сандигул Түйебаевна</i>	Инновациялық технологиялар мұғалімнің кәсіби шеберлігін дамытудың негізі	976
<i>Ибраева Карлығаш Шунаевна</i>	Ранняя профилизация учащихся младшего школьного возраста в физико-математическом лицее	981
<i>Ибрашева Дамиткен Булатаевна</i>	Преподавание русского языка в школе с нерусским языком обучения	985
<i>Иванова Ирина Григорьевна, Нурпеисова Сабина Сериковна</i>	В содружестве наук	989
<i>Исина Асем Балгабаевна, Кәріғұл Баян Қайырханқызы</i>	Проблемалық оқыту әдісі арқылы оқушылардың зерттеушілік дағдыларын дамыту	994
<i>Исиргәпов Дамир Буранбаевич, Исиргәпова Нурбике Сейткасымовна</i>	Қазақстан тарихы мен математика пәндерінің интеграциясы арқылы қалайша функционалдық сауаттылықты дамытуға болады?	998
<i>Испулова Жанат Кереевна, Стешенко Светлана Койшеевна</i>	Применение визуальных технологий для развития учебной и познавательной активности младших школьников	1002

МАЗМУНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Кабденова Салтанат Калижановна, Шамганова Жансая</i>	Дискуссивті эссе жаздыру жолдары	1006
<i>Калжанов Марат Умирбекович, Смолянчук Виктория Николаевна</i>	Использование метода технологии критического мышления при изучении темы «Окружность»	1010
<i>Калиев Кабдрахман Ануарбекович, Досумов Арман Сабыржанович</i>	Актуальность инновационных подходов в обучении физической культуре и спорта на базе общеобразовательных школ	1014
<i>Калиев Кабдрахман Ануарбекович, Аушамина Гульсара Ашимовна</i>	Актуальные компетенции обучения математике в общеобразовательной школе	1019
<i>Калиева Сауле Ануарбековна, Садыкова Наталья Федоровна</i>	Актуальные вопросы преподавания русского языка и литературы в контексте билингвального обучения	1024
<i>Калимарданова Гульшат Джамбуловна, Жумагулова Роза Джамбуловна</i>	Математика сабағында оқушылардың функционалдық сауаттылығын арттыру	1029
<i>Калимжанова Роза Лаиковна, Фаттахутдинова Анастасия Радиковна</i>	Формирование готовности будущих учителей начальных классов к развитию функциональной грамотности	1034
<i>Калимжанова Роза Лаиковна, Хлюпка Юлия Викторовна</i>	Формирование профессиональной компетентности будущих педагогов в процессе обучения в вузе	1038
<i>Калинина Анастасия Александровна, Аканова Жазира Ахметкалиевна</i>	Интерактивное обучение как способ активизации познавательной активности обучающихся (на примере уроков английского языка)	1044
<i>Каппасова Шамшырак Еркиновна</i>	Химияны оқыту үрдісінде электронды оқулықтың алатын орны	1049
<i>Карабаева Гулнора Шарафитдиновна</i>	Современные тенденции развития образования в Узбекистане	1053
<i>Карпыкбаева Акмарал Сатыбалдиевна, Байгабилова Айжан Зиябековна</i>	Сингапурская технология как современный метод обучения в школе	1057
<i>Кассирова Олеся Александровна, Дебело Ирина Николаевна</i>	Использование концептуальных идей и элементов Reggio (реджио) педагогики в создании предметно-пространственной среды дошкольной организации	1061
<i>Касеева Наталья Владимировна</i>	«Перевернутый» урок – модель урока, настраивающая ученика на успех	1066
<i>Керлин Ирина Владимировна</i>	Степ – технология – одно из оптимальных условий совершенствования двигательной активности дошкольников	1070
<i>Ким Анна Ильинична, Селях Лидия Юрьевна</i>	Интеграция науки и практики на уроках химии в современном образовании	1073

МАЗМУНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Ким Йоко Владимировна</i>	Инновационные технологии и их значимость в образовательном процессе в условиях цифровизации	1077
<i>Ковальчук Инна Александровна</i>	Современные подходы к инновационному развитию педагогического образования: интеграция науки и практики	1081
<i>Козганбаева Ментай Толеухановна, Саулебаева Асия Едиресовна</i>	Саралаудың мәселеге бағдарланған оқыту моделі оқушыларының зерттеушілік дағдыларын дамытуға қалай әсер етеді?	1085
<i>Конуспаев Амир Серикович, Калиев Самат Каратаевич</i>	Инновационные формы обучения физической культуре в общеобразовательной школе	1091
<i>Корнева Виктория Викторовна, Соколова Любовь Владимировна</i>	Развитие познавательных интересов младших школьников в проектной деятельности	1096
<i>Косимов Отабек Абдисалимович</i>	Проектно-ориентированное обучение как один из подходов инновационного развития педагогического образования	1101
<i>Космодемьянская Светлана Сергеевна</i>	Интеграция науки и практики в рамках педагогической практики студентов по химии	1106
<i>Кубегенова Айгерим Жанайдаровна</i>	Развитие речевых навыков на уроке английского языка в 5-7 классах посредством работы с текстом	1110
<i>Кузьмина Инга Валерьевна</i>	Интеграция математического и экономического содержания в образовательной деятельности	1117
<i>Курбанбаева Диларам Мухамовна</i>	Важность изучения истории педагогики для современного учителя	1120
<i>Куренова Назгуль Клышбаевна</i>	Пути развития функциональной грамотности на уроках математики как средство формирования фундаментальных математических навыков	1123
<i>Курманова Абосин Айтуаровна, Исенова Гульнара Бацугуловна</i>	Қазақ тілі сабақтарында оқушылардың функционалдық сауаттылығы	1126
<i>Қарабала Гүлнара Айтмағамбетқызы, Айтимова Айгуль Каратаевна</i>	Қазақ тілінде емес мектептерде қазақ тілі мен әдебиет сабағында айтылым дағдысын дамыту жолдары	1129
<i>Лаврухина Александра Витальевна</i>	Использование инновационных подходов обучения как средство формирования практических навыков зож на уроках физической культуры	1132
<i>Литвина Елена Валерьевна, Афонина Раиса Николаевна</i>	Педагогическое проектирование как инструмент преобразования педагогических объектов	1136
<i>Майстренко Валерия Юрьевна, Ушакова Марина Ивановна</i>	Критериальное оценивание на уроках русского языка и литературы как способ формирования творческой и конкурентоспособной личности	1139

МАЗМҰНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Мальтиева Кмбат Бисенгалиевна</i>	Личностно - ориентированное обучение учащихся на уроках географии (из опыта работы)	1145
<i>Манубаева Майсара Омоновна, Досанова Нургуль Сейткалиевна</i>	Қазақ тілі мен әдебиет сабақтарында оқушыларды мәтінді интерпретация процесіне жетілдіру жолдары	1151
<i>Миничкин Роман Иванович</i>	Развитие профессиональных компетенций и навыков учителя физической культуры	1156
<i>Михеева Равиля Салаватовна, Сарамов Руслан Юрьевич</i>	Физическая культура, как средство формирования здорового образа жизни школьников в условиях обновленного образования	1159
<i>Муканова Жанерке Жандаровна</i>	Дифференциация принциптері негізінде менталды карта арқылы оқушылардың белсенділігін арттыру	1161
<i>Мукашева Гульмира Казбековна, Смаглий Татьяна Ивановна</i>	Модель формирования психологической устойчивости студентов к негативному информационному воздействию	1166
<i>Мурзалинова Алма Жакимовна</i>	Компетенции непрерывного профессионального развития будущих педагогов как ключевой фактор обновления образовательных программ	1170
<i>Мынбаева Жанар Тасбулатовна, Алимгазина Асел Балгабаевна</i>	Шағын жинақталған мектеп жағдайында жаратылыстану-математикалық сабақтар бағытында STEAM-білім берудің негізі ретінде жоба әдістерін енгізу	1175
<i>Мынбаева Жанар Тасбулатовна, Забиякина Оксана Сергеевна</i>	Опыт внедрения STEAM-подходов в практику преподавания химии и биологии	1182
<i>Науменко Ирина Яковлевна, Оспанова Ляззат Балтабаевна</i>	Особенности руководства научно-исследовательской деятельностью школьников	1186
<i>Новиков Михаил Васильевич</i>	Совершенствование системы управления образовательной организации. Когнитивный подход	1191
<i>Нурканова Жанбота Серкешевна</i>	Здоровьесберегающие технологии в образовательном процессе: интеграция на уроках физической культуры и ОБЖ	1196
<i>Нуркина Батима Ауезхановна, Нурғалиева Сауле Бауржановна</i>	Білім беру саласында дара ұстаздың рөлі	1200
<i>Овчаренко Елена Владимировна, Вайс Людмила Владимировна</i>	Межпредметная связь на уроках математики, как средство повышения мотивации обучающихся	1204
<i>Олексюк Тамила Владимировна, Султанова Амангуль Еркебулановна</i>	Непрерывное профессиональное развитие педагогов в форматах эффективных практик	1206
<i>Орехова Виктория Сергеевна</i>	Формирование ключевых компетентностей учащихся через проектную деятельность	1210
<i>Ормамбекова Асель Кайратовна</i>	Білім беру мазмұнын жаңарту жағдайында критериялды бағалау арқылы мектеп оқушыларының пәндерді оқуға деген танымдық қызығушылығын дамыту	1214

МАЗМУНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Оспанова Шынар Бектепбергенқызы, Оспанов Манат Габдракипович</i>	Мектептік білім берудегі информатика мен өнердің интеграциясы	1218
<i>Пегалева Елена Васильевна, Цымбалюк Наталья Сергеевна</i>	Координация качества образования в условиях развития школы	1221
<i>Петренко Марина Леонидовна</i>	Развитие функциональной грамотности школьников средствами уроков русского языка и литературы в условиях цифровой среды	1227
<i>Птицына Анастасия Андреевна</i>	Интеграция науки и практики как необходимое условие совершенствования уровня образованности в области экологии	1231
<i>Рахимбеков Темирлан Серикович, Кудибаев Орынғали Уринбасарович</i>	Развитие сварочных технологий в современном мире	1236
<i>Роллан Жанетта Ролланқызы</i>	Кейбір әдістемелік тәсілдердің оқушылардың экологиялық дүниетанымын жетілдіруге әсері	1239
<i>Савенкова Фарида Расиховна</i>	Развитие функциональной грамотности через «CASE-технологии» на уроках математики	1244
<i>Садвакасов Алмас Жумашевич</i>	География сабақтарында PBL технологиясын қолдану арқылы оқушылардың зерттеушілік дағдыларын дамыту	1248
<i>Сайпилов Ербулат Сидоллаевич</i>	География сабағында проблемалық оқыту арқылы оқушылардың зерттеушілік дағдыларын қалай дамытуға болады	1253
<i>Сатылы Айғаным Елубайқызы</i>	Оқушылардың креативті жазу қабілетін қалай дамытуға болады?	1258
<i>Сейтимова Юлия Михайловна</i>	Тесты PIRLS для развития читательской грамотности	1264
<i>Серикбаева Зарина Кайбаровна</i>	3D моделирование в учебном процессе как способ раскрытия творческого потенциала обучающихся	1268
<i>Серікова Гүлназ Серікқызы</i>	Жоғары сынып оқушыларының ағылшын тілінде коммуникативтік дағдыларын қалыптастыруда сюжеттік-рөлдік ойындарды қолданудың маңызы	1272
<i>Синько Олеся Викторовна</i>	Квесты и веб-квесты как инструмент повышения мотивации студентов при обучении математики (на материалах обобщения опыта)	1277
<i>Смоляная Марина Николаевна</i>	Интеграция науки и практики в языковом образовании школьников казахстана, формирование инновационной направленности деятельности преподавателя английского языка и возможности внедрения инновационного опыта в практику школьного языкового образования	1283
<i>Сологуб Галина Ивановна</i>	Развитие функциональной грамотности учащихся через реализацию STEM-подходаи проблемно - ориентированного образования на уроках математики	1287

МАЗМУНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Сошкин Андрей Викторович, Раимкулов Адильбек Сертаевич</i>	Адаптированное дуальное обучение по германской программе GIZ	1293
<i>Степанова Александра Анатольевна, Астахова Людмила Васильевна</i>	Интегрированный подход к развитию функциональной грамотности в начальной школе: роль и значение рабочей тетради	1298
<i>Столяренко Ольга Александровна</i>	Активное слушание на уроке музыки в общеобразовательной школе	1302
<i>Тамабекова Саулет Махатовна</i>	Мұғалімдердің іс-тәжірибесін рефлексия арқылы жетілдіру	1307
<i>Тарасенко Светлана Сергеевна</i>	Стратегии развития при внедрении искусственного интеллекта: их положительные и отрицательные стороны в современном образовании	1311
<i>Терновая Ольга Валерьевна, Шаханова Марияш Орманбековна</i>	Развитие профессиональных компетенций педагогов на примере деятельности Костанайского строительного колледжа	1315
<i>Тихонова Лидия Владимировна</i>	Использование интерактивных методов обучения для формирования мыслительных процессов через практическую деятельность на уроках математики	1317
<i>Уалиева Назым Толеубековна</i>	Формирование компетенций непрерывного профессионального развития в условиях педагогической практики и подготовки выпускного квалификационного проекта	1321
<i>Утегенова Бибикуль Мазановна</i>	Тенденции и факторы обеспечения качества обучения в высшей школе	1327
<i>Утегенова Сауле Тулешовна</i>	Заң пәндерін оқытудағы қолданылатын әдістер	1330
<i>Фахудинова Ирина Владимировна</i>	Информационные технологии как инновации в учебной деятельности	1333
<i>Федотова Наталья Сергеевна</i>	Критериальное оценивание на уроках математики как средство активизации познавательной деятельности младшего школьника	1337
<i>Фудашкина Людмила Александровна</i>	Инновационные технологии в современном образовании: инновации в образовании	1341
<i>Хайдаршина Татьяна Николаевна, Сельханова Дина Витальевна</i>	Использование практико-ориентированных заданий как один из факторов развития функциональной грамотности младшего школьника	1345
<i>Хамзина Зура Исахметовна</i>	Развитие интеллектуальных способностей и функциональной грамотности при решении задач по химии	1349
<i>Цубера Светлана Геннадьевна, Касеинова Карлыгаш Кадильбековна</i>	Критериальное оценивание на уроках русского языка, как средство мотивации учебной деятельности	1353

МАЗМҰНЫ
СОДЕРЖАНИЕ

<i>Чуманина Наталия Валентиновна</i>	Интеграция науки и практики - современная стратегия инновационного развития педагогического образования	1357
<i>Шахназарова Наира Владимировна</i>	Тренинг как основной метод формирования soft skills	1361
<i>Шаяхметов Берик Нагашыбаевич</i>	Жаңартылған білім беру аясында «көркем еңбек» білім беру бағдарламасының оқыту мазмұны	1365
<i>Шаяхметов Ильяс Нурланулы</i>	Жеткіншек жастағы боксшыларды дайындауда даярлық жаттығуларды қолдануды эксперименттік зерттеу	1369
<i>Щетинкина Светлана Ефимовна</i>	Влияние активных методов и приемов обучения на формирование положительной мотивации школьников при изучении математики	1374
<i>Юрк Татьяна Владимировна</i>	Развитие функциональной грамотности на уроках обучения грамоте	1378
<i>Мазмұны / Содержание</i>		1382

**«ҚАЗІРГІ БІЛІМ БЕРУДЕГІ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР: СТРАТЕГИЯ,
МІНДЕТТЕР, ЕНГІЗУ» АТТЫ АЛТЫСАРИН ОҚУЛАРЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-
ПРАКТИКАЛЫҚ КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ**

**МАТЕРИАЛЫ
МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ АЛТЫНСАРИНСКИЕ
ЧТЕНИЯ «ИННОВАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В СОВРЕМЕННОМ ОБРАЗОВАНИИ:
СТРАТЕГИЯ, ЗАДАЧИ, ВНЕДРЕНИЕ»**

Материалдар жинағын
Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай
өңірлік университеті
Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық
институтының
педагогика, психология және арнайы білім
беру кафедрасында теріліп, беттелді

Компьютерлік беттеу:
Жетписбаева А.А., Ермаганбетова А.Б.

Мекен-жай:
110000, Қостанай қ., Байтұрсынов көш. 47
(Пединститут ғимараты, Тәуелсіздік к-сі
118, 626 каб.)
Тел.: 8 (7142) 54-58-74 (ішкі 120).

Пішімі 60*84/18.
Көлемі 87,7 б.т.
Электронды нұсқасы университеттің
ksu.edu.kz сайтында орналастырылған
мамыр, 2024 жыл

Сборник материалов набран и сверстан
кафедрой педагогики, психологии и
специального образования
педагогического института
им. У.Султангазина
Костанайского регионального
университета им. Ахмет Байтұрсынұлы

Компьютерная верстка:
Жетписбаева А.А., Ермаганбетова А.Б.

Адрес:
110000, г. Костанай, ул. Байтұрсынова 47
(корпус Пединститута, ул. Тауелсиздик
118, каб. 626).
Тел.: 8 (7142) 54-58-74 (вн.120)

Формат 60*84/18.
Объем 87,7 п.л.
Электронный вариант размещен на сайте
университета ksu.edu.kz
май 2024 год